

ด่วนที่สุด

ที่ พม ๐๗๐๓/๕๑๑๐

สวค. 132
วันที่ 28 มี.ค. 59
เวลา 9.20

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส19527 กษ กษ
รับที่ : 54914/59 สวค. ✓
วันที่ : 28 มี.ค. 59 เวลา : 8:40

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงมหานาค
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐

๒๕ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การให้สัตยาบันต่อพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ ฉบับ
๒. สรุปมติการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙ จำนวน ๑๐๐ ชุด
๓. เอกสารประกอบการชี้แจง จำนวน ๑๐๐ ชุด
๔. เอกสารพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ จำนวน ๑๐๐ ชุด
๕. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศด่วนที่สุด กต ๑๐๐๒/๕๒๗ จำนวน ๑๐๐ ชุด
ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙

ด้วยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขอเสนอเรื่องการให้สัตยาบันต่อพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งเป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเรือเอก อนุพงษ์ พิพัฒน์) กำกับการบริหารราชการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

จากการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙ โดยมี พลเรือเอก อนุพงษ์ พิพัฒน์ รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ เป็นประธานการประชุม มีมติเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเห็นชอบการให้สัตยาบันต่อพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ และให้กระทรวงการต่างประเทศรับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เป็นเรื่องที่เข้าข่ายต้องนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งเป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

/๓. ความเร่ง...

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ เมื่อพ.ศ. ๒๕๕๓ และได้มีกำหนดจะเดินทางไปรายงานประเทศเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ต่อคณะกรรมการประจำอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ซึ่งมีปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหัวหน้าคณะ พร้อมด้วยผู้แทนจากกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ในระหว่างวันที่ ๓๐-๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ซึ่งการให้สัตยาบันต่อพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาดังกล่าว จะเป็น การแสดงบทบาทและภาพลักษณ์ของประเทศเป็นอย่างดีด้วย

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

คณะอนุกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ได้มีข้อเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พิจารณาให้สัตยาบันพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Optional Protocol to the Convention on the Right of Persons with Disabilities – OPCRPD) โดยได้มีการศึกษาความพร้อมของไทยในการเข้าเป็นภาคีแห่งพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาลิทธิคนพิการ ดังนี้

(๑) พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ เป็นกลไกเพื่อทำให้การคุ้มครองสิทธิของคนพิการสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มี ๑๘ ข้อบท ประกอบด้วย กระบวนการร้องเรียนโดยปัจเจกบุคคล (individual communication) และกระบวนการไต่สวน (inquiry)

(๒) ประเทศไทยเป็นภาคีพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญา อยู่ ๒ ฉบับ ได้แก่ พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติในทุกรูปแบบต่อสตรี ตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ และพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาลิทธิเด็กว่าด้วยกระบวนการร้องเรียน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗

(๓) จากการศึกษาการเข้าเป็นภาคีของพิธีสารทั้งสองฉบับข้างต้น พบว่า มิได้มีการแก้ไขกฎหมาย และไม่พบว่า มีผู้ที่ส่งข้อร้องเรียนโดยอ้างว่า รัฐไทยได้ฝ่าฝืนพันธกรณีตามอนุสัญญา

ดังนั้น จึงมีความเห็นว่าการเข้าเป็นภาคีของพิธีสารเลือกรับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ มีผลดีดังนี้

(๑) เป็นการเพิ่มช่องทางในการเยียวยาจากการถูกละเมิดสิทธิให้แก่ประชาชนในลักษณะที่เป็นการเสริมกระบวนการยุติธรรมภายในของไทย

(๒) เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่ประเทศชาติในฐานะสมาชิกของประชาคมระหว่างประเทศ ซึ่งประเทศไทยมีความพร้อมในการเข้าเป็นภาคีแห่งพิธีสารนี้

๕. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/ อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ มติคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/ ๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบการให้สัตยาบันต่อพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ และให้กระทรวงการต่างประเทศรับไปพิจารณาดำเนินการตามภารกิจหน้าที่ต่อไป

๕.๒ กระทรวงการต่างประเทศ ให้ความเห็น ดังนี้

๑) สาระสำคัญของพิธีสารเลือกรับ กระทรวงการต่างประเทศไม่ขัดข้องในสาระโดยรวมของพิธีสารเลือกรับฯ หากส่วนราชการเจ้าของเรื่องและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแล้วเห็นว่า เหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล สามารถปฏิบัติได้ตามกฎหมายระเบียบและข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณไว้เพื่อการนี้แล้ว

๒) มาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๕๗) โดยที่พิธีสารเลือกรับฯ มีสาระสำคัญเป็นการสร้างพันธกรณีระหว่างประเทศแก่ผู้แทน หรือกลุ่มบุคคลที่อ้างว่าตนได้ถูกละเมิดสิทธิที่ได้มีการรับรองและคุ้มครองภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ซึ่งไทยเป็นภาคีแล้ว รวมถึงการรับอำนาจคณะกรรมการฯ ในการไต่สวนการละเมิดที่ร้ายแรง หรือเป็นระบบตามข้อ ๖ ของพิธีสารเลือกรับฯ ดังนั้น พิธีสารเลือกรับฯ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการดำเนินการให้มีผลผูกพัน ซึ่งในกรณีนี้ คือ การยื่นภาคยานุวัติสารเพื่อเข้าเป็นภาคีพิธีสารเลือกรับฯ และหากส่วนราชการเจ้าของเรื่องและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องยืนยันว่า สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันของพิธีสารเลือกรับฯ ได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญาพิธีสารเลือกรับฯ ก็จะไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ วรรค ๒ ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓) การจัดทำภาคยานุวัติสาร เมื่อคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ความเห็นชอบการเข้าเป็นภาคีพิธีสารเลือกรับฯ และจัดทำภาคยานุวัติสารแล้ว ขอให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องมีหนังสือแจ้งมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวให้กระทรวงการต่างประเทศทราบ พร้อมกับขอให้กรมสนธิสัญญาและกฎหมายดำเนินการจัดทำภาคยานุวัติสารในโอกาสต่อไป ทั้งนี้ การจัดทำภาคยานุวัติสารของพิธีสารเลือกรับฯ กำหนดว่า พิธีสารเลือกรับฯ จะมีผลใช้บังคับกับรัฐที่แสดงเจตนาเพื่อให้พิธีสารฯ มีผลผูกพัน ในวันที่สามสิบหลังจากการยื่นภาคยานุวัติสารดังกล่าว

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พิจารณาแล้วเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๖.๑ เห็นชอบให้ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีและให้สัตยาบันต่อพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ

๖.๒ เห็นชอบให้กระทรวงการต่างประเทศ โดยกรมสนธิสัญญาและกฎหมายดำเนินการจัดทำภาคยานุวัติสารดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

โทร. ๐ ๒๓๕๔ ๓๓๘๘ ต่อ ๑๕๐

โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๕๑๙๖